

KOMMENDANTBLADET

Information till Sällskapet Castellaternas medlemmar
HÖSTEN - VINTERN 2008

Historiska caféer och andra arrangemang

2/10 Historiskt café i Jugendsalen kl. 18.30

med museipedagog Ola Palmgren.
"Ett skepp kommer lastat - med pesten"

14/10 Ordenskapitlet sammanträder

kl. 18.30 i Jugendsalen

24/10 HÖSTMÖTE kl. 18.30 på Karlhamns Kraftverk

Castellanbroder Bengt Norman tar oss med information och kraft genom verket och berättar om energiförsörjningen. Efteråt serveras lättare måltid samt kaffe och kaka och Castellanbroder Christer Pilelöw underhåller oss på Evert dagen. **Pris 50:-. Anmälan före 22/10 till Lars-Olof Billvik tel. 613 41. E-post lo-billvik@swipnet.se. 20:- lotteri. Kolla i matrikeln, ordna samkörning.**

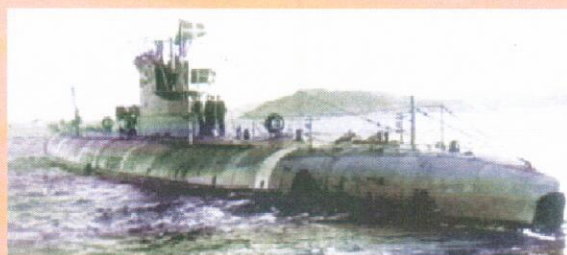
26/11 Historiskt café på Expressengården kl. 18.30 med Castellanbroder Leif Mårtenson.

Kristian IV och hans tid. Mat, dryckesvanor och kvinnor

11/12 Historiskt café kl. 18.30 på Expressengården

med Kommendör Björn Hamilton.
"Om ubåtar och kalla kriget"

Till samtliga historiska caféer är det fri entré. Medarr. är SV-Vuxenskolan samt Kulturoch Fritid

Historisk kurs

För våra nydubbede Castellaner och alla gamla medlemmar med eller utan äkta eller oäkta hälfter ordnar vi åter "Kursen om Castellets, Boöns och Karlshamns historia" Kursen är uppdelad på 5 tisdagskvällar på hösten och 5 på våren. Vi har olika föredragshållare och en del kvällar kommer att bytas ut mot guidade turer. Kursen gör vi gratis för Castellaner. För "icke Castellaner" kostar kursen 500:-.

Kurslitteraturen kostar också en liten slant. Visst är det spännande med historia! Det är ju därför du har blivit Castellan. Om du vill kan du sen hjälpa till med guidningar. Studiekvällar är 7/10, 28/10, 4/11, 18/11, 2/12 kl. 18.00 ca 3 tim inkl. fikapaus. Anmäl dig till Vuxenskolan 306150

Castellets dag 2008

Castellets dag firades söndagen den 15 juni. Detta medförde att Blekinge Bataljons musikkår var upptagna den dagen, så Visgruppen Galax fick gå in som ersättare och

med sin musik leda Castellanernas intåg med konung Karl X Gustaf i täten och parad för fanan. Kapitemästare Åke Fransson hälsade närvarande välkomna till dagens festligheter. Därefter fortsatte konung Karl X Gustaf (Bengt Norman) och Erik Dahlberg (Jan Otterheim) på ett mycket trevligt och finurligt sätt med anknytning till stadens historia och affärsli framförde sin dialog, därefter dracks den tidsenliga skålen för staden Karlshamn.

Nydubbade medlemmar och faddrar

Oscar Billvik -

Lars-Olov Billvik

Björn Stoltz -

Lars-Olov Billvik

Börje Williamsson -

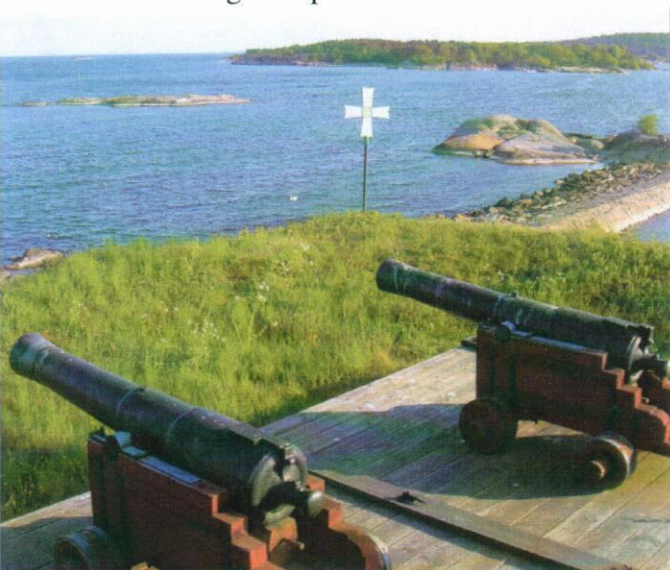
Christer Pettersson

Roger Jönsson -

Gösta Blomkvist

Dramatiserade guidningar...

Våra dramatiserade vandringar på Castellet har blivit oerhört uppskattade. Vi har genomfört fem st. med tio st. historiskt utklädda personer som gästerna möter under rundvandringarna. "Guidesoldaterna" berättar om Castellets, Boöns och stadens historia och plötsligt står Wittus Andersson där och beklagar sig över Karl XI. Vi träffar Pigan Hanna som våldtogs i arresten, artillerikonstapeln skjuter 2 skott – svensk lösen – från batteriplatsen, kommandanten som berättar om livet och bostäderna på ön under 1700 talet och många fler. Vi avslutar i kyrkan där vi möter Castellpredikanten Jens Gullberg (han med dom många barnen och Gullbergslyckan ni vet) Fantastiskt!!! Sen var det våffeldags i Lions café vilket trevligt arrangemang att ta med släkt, vänner, arbetskamrater och gäster på.

Den 8/6 erbjöd vi er Castellaner en dramatiserad vandring. Det skulle bli vår generalrepetition, men den fick vi

tyvärr ställa in. Bara Lars Dreje och Stig Svensson anmälde sitt intresse. Totalt har vi gjort 11 Castellguidningar med ca 325 personer. På Boön har vi gått 7 vandringar med ca 100 deltagare.

Jag vill varmt tacka alla Castellaner som i sommarens sol och regn hjälpt till att göra så många gästernas besök till en oförglömlig upplevelse.

Det är sådana här guidningar man vill ha och som erbjuds på många ställen både inom och utomlands. Men för att kunna fortsätta med detta behöver vi fler glada hjälpsamma Castellaner. Det är inte svårt eller jobbigt. Det är roligt!!! Säg att du vill vara med och hjälpa till. Ring på tel: 18509. Hälsningar Birgitta.

Kapitemästaren har ordet

Jag får tacka för året som gått. Många nyheter har vi börjat med, bland annat Historiska vandringar på Castellet vilka har varit mycket uppskattade. Att träffa Vittus Andersson, fängslad innanför muren, träffa den våldtagna Anna, Bagaren, soldaten, kommandanten och Prästen Gullberg. Dessa vandringar kommer vi att fortsätta med, så vi hoppas att fler Castellaner anmäla sig för att delta i detta skådespel.

Vidare har utfärder till olika historiska mål företagits med Birgitta Clandeyrt som reseledare. I höst kommer vi att fortsätta med de Historiska caféerna sammanlagt med tre Forskargrupper. Som medlem i Castellanerna hoppas vi också att ni kommer att närvara och delta.

Du kommer väl till höstmötet den 24 oktober på Karlshamn kraft där Bengt Norman kommer att guida oss.

Historiska rummet på Castellet har fått en ansiktslyftning....

I samband med vårt besök på Blekinge Museum i Karlskrona och utställning "Gränsland" fick vi löfte om att få ta över en del material när utställningstiden var över. I somras fick vi en stor sändning kartor och bilder som nu finns i vårt historiska rum

En stor karta – ca 2x4,5 meter - visar hur vårt landskap såg ut innan danskarna lämnade sitt Östdanmark. Kartan innehåller bl.a. många intressanta ortsnamn. Kartan och stora fotografier som visar tåget över Stora Bält och kungarna Fredrik III och Gustav X finns nu uppmonterade i utställningen. Utställningen "Gränsland" var detaljerat beskriven i sommarens nummer av Kommendantbladet och där kan du läsa mer om vad som hände när blekingarna i stället för att ha varit östdanskar blev svenskar.

Under sommaren har historiska rummet även fått ett informationsställ som visar beväpningen på Castellet och lite om husen som funnits och de som fortfarande finns där.

Just nu är "Gränslandsutställningen" utlånad till Roskilde men den kommer tillbaka och kommer även nästa sommar att finnas i utställningen. Bland nyheterna kan vi även nämna att Inge Rolander har tillverkat en kopia på den kommendantstav som den sista kommendanten hade och den ligger nu tillsammans med hans epåletter i glasmontern.

Innan nästa sommar kommer en ny belysning att monteras i historiska rummet så att det blir en bra ljus på allt i utställningen.

JÅK

Kommendant Carl Ludvig Carlström

Karlshamns kastells sjuttonde och siste kommendant var kaptenlöjtnanten vid flottan Carl Ludvig Carlström, född i Stockholm den 13 nov 1801.

Efter sedvanlig sjöofficersutbildning och tjänstgöring i Karlskrona blev han 1836 chef för Blekinge tredje båtmanskompani och 1846 för det femte kompaniet. Samtidigt var han second på fregatten Desiree. I maj 1851 utnämndes han till kastellkomendant, en befattning som han behöll tills kastellet avvecklades vid utgången av 1864. Han beskrevs som en duktig, viljestark och rejäl karl, allmänt omtyckt. År 1866 överfördes han till flottans reservstat. Vid sin död den 17 mars 1887 var han flottans äldste officer. Under Carlströms tid bestod garnisonen på Castellet av en underofficer, en korpral och tolv man från Marinregementet i Karlskrona samt fyra båtsmän. Två gamla invalider från den år 1788 uppsatta invalidkåren levde kvar till slutet av 1850-talet.

Sedan kommendanthuset nedbrunnit i juni 1817, bodde kastellkommendanten och hade sin expedition inne i staden mot hyresbidrag från staten. Carlström synes ha bosatt sig på Petersgård (Asarum nr 17), redan när han kom till Karlshamn år 1836, för att sedan bo där livet ut. Fastighetens belägenhet invid Mieån var säkert till fördel för honom - kanske tog han sig båtledes därifrån till kastellet! Omkring 1845 köptes Petersgård av garverifabrikören Peter Elis Norberg, som flyttade dit med sin familj.

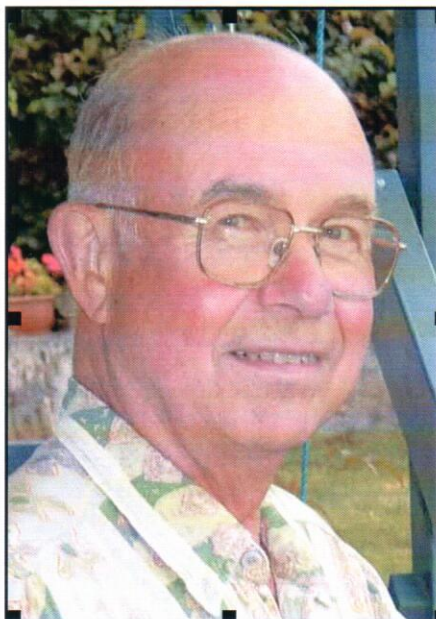
Carlströms första hustru dog 1845. Sex år senare gifte han om sig med en av fabrikören Norbergs fyra döttrar, Elise Johanna, född 1828. De fick tillsammans fyra barn, däribland dottern Hanna, som i sinom tid gifte sig med telegrafdirektören Nils Holmberg i Karlshamn. Från henne har museet fått handlingar och föremål rörande hennes far. Bland handlingarna finns ett telegram

från Carlströms överordnade i Karlskrona att inställa saluter till från Kastellet. Det är expedierat av Kongl Elektr Telegrafstationen i Karlshamn den 23 dec. 1856. Stationen hade tagits i bruk året innan med ovannämnde Holmberg som chef.

inom i den historiska utställningen och låta honom delta i våra dramatiserade guidningar har vi för en del av guidepengarna inköpt kommendanthatt och rock från mitten av 1800-talet. Nu är vi på jakt efter fina epåletter.

Sven Andersson har lämnat vänkretsen

I slutet av juli kom beskedet att Castellanbrodern Sven Anderson avlidit efter en längre tid sjukdom.

In i det sista arbetade han för Sällskapet och han lämnar ett stort tomrum efter sig. Sven dubbades till kommandantgraden 1997 som medlem 127. Redan när han föreslogs som ny medlem framhölls hans kapacitet som föreningsmänniska, bland annat från Flottans män och numismatikerkreter. Hans stora intresse för gamla mynt kom också Castellanerna tillgodo vid flera historiska caféer och medlemsträffar.

Vid Svens tillträde som medlem, pågick som bäst Forskargruppen arbetet med att kartlägga Boöns historia. Sven kom snabbt att bli en av de aktiva i Boögruppen och under hans ledning samlades gruppens material till den pärm som ligger till underlag för dagens Boöguidningar. När Sällskapet organiserades om 2004, var rollen som kvartermästare och ansvarig för guidegruppen, självskrivet för Sven. År 2005 blev han Castellan av amiralsgraden för sina insatser. Han organiserade Sällskapets guidningar på ett förträffligt sätt och var inte sen att själv ställa upp och berätta om Boön, som låg honom varmt om hjärtat.

Sven tillsammans hustrun Inga missade sällan något av Castellanernas möten eller fester. Tillsammans höjde de alltid stämningen med sitt goda humör och sina glada skratt. Nu är Sven borta, men inom Sällskapet Castellanerna, kommer vi alltid att minnas honom, hans arbetsförmåga och hans väl grundade historiska kunskaper.

Göran Lindgren

Mörrumsån

Det är 350 år sedan freden i Roskilde. Knappt hade konungarna skrivit under fredsavtalet på Tåstrups kro förrän Karl X bestämde sig för att ta Köpenhamn. Han belägrade staden och byggde i Brunshøj upp en hel svensk militär stad "Karlstad" för mellan ca 15 tusen man samt allt folk som följde med armén på den tiden.

Från Huseby Bruk beställde kungen många stora kanoner för att klara belägringen och kunna slå Dansken. Dessa transporterades ner längs Mörrums-ån. Köpenhamnarna stod tappert emot attackerna och efter Karl X:s död i Göteborg 1660 avbröts belägringen. Men varaktig fred mellan Danmark och Sverige fick vi vänta länge på.

FORSKARGRUPPEN

samlas den 23/9, 21/10, 25/11. Vi träffas på Vuxenskolan, Rådhusgatan 2 kl. 18.00 ca 3 tim inkl. fika. Det är tänkt att vi skall ägna oss åt uniformer och vapen i höst. Är du intresserad och har tid, anmäl dig till Vuxenskolan tel. 30 61 50.

Höstens studiebesök för Forskargruppen går till Wendes Militärhistoriska museum i N. Åsum den 23/9. Samling vid Taxi Norreport kl. 9.15 för samäkning. Kostnad 50:- inkl. lunch. Anmälan till Birgitta 185 09!

OBS! Den 23/9 ingen kvällsträff.

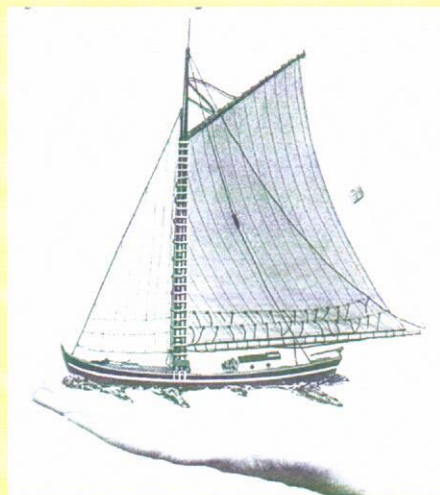
Folktätt i Blekinge

Vi är näst efter storstadslänen Stockholm och Skåne samt Halland det tätast befolkade länet i Sverige.

Vill du veta mer om svenska städer i 3D-format gå in på www.eniro.se klicka på kartor - klicka på utsikt och välj stad..... Spännande!

Havets händer

Sjömansarbeten från dåtid till nutid

Från museets samlingar och konsthantverk av Eric Wickenberg

*Karlshamns Museum, Expressenhallen
Vernissage 21 sept. kl. 15.00*

*Flottans Mäns musikgrupp medverkar
21 sept. kl. 16.00 Om sjömanskultur.*

28 sept. 15.00 Knopskola för barn.

*5 okt. kl. 15.00 Introduktion i sjömansarbete för vuxna
10 okt. Start för fisklinekorgkurs
0454-148 68 för anmälan.*

OBS! BIF. LIGGER EN MEDLEMSLISTA Meddela adressändring, e-postadress till Ulf Jansson, Hantverkareg. 15, 374 34 Karlshamn